

Lausunto Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle koskien Kuusakoski Oy:n Kemian Veitsiluodon jätteenkäsittelylaitoksen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta

**Lupajaosto 16.11.2023 § 115
569/11.01.00/2023**

Valmistelu

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Kuusakoski Oy on jättänyt Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle (PSAVI) ympäristölupahakemuksen koskien Veitsiluodon tehdasalueelle suunniteltua jätteenkäsittelylaitosta. Toiminnanharjoittaja hakee lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Toiminta luokitellaan direktiivilaitostoiminnaksi.

Jätteenkäsittelylaitoksen toimintoja ovat

- kierrätysmetallin ja muun metallipitoisen materiaalin vastaanotto, välivarastointi, lajittelu, leikkaus ja murskaus
- murskauksessa syntyvän kevyen jakeen käsittely kierrätys-polttoaineeksi tai toimittaminen muualla jatkokäsittelyyn
- metallilastujen sekä metallipitoisten sakkojen ja pölyjen briketointi
- romuajoneuvojen vastaanotto, välivarastointi, esikäsittely (ml. sähköauton akkujen käsittely)
- käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen edelleen käsiteltäväksi
- rakennus-, purku- ja energijätteen (sis. kiviaines ja betoni) vastaanotto, välivarastointi ja tarvittaessa pakkaaminen tai haketus
- renkaiden vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen edelleen käsiteltäväksi
- akkujen ja paristojen sekä muiden vaarallisten jätteiden pienerien vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen edelleen käsiteltäväksi

Esikäsitelty materiaali toimitetaan teollisuuden raaka-aineeksi, jatkokäsittelyyn yhtiön muille laitoksille tai muuhun hyötykäyttöön.

Toiminnassa vastaanotettava ja käsiteltävä materiaalimäärä tulee olemaan noin 161 000 tonnia.

Liitteenä on tiivistelmä ympäristölupahakemuksesta.

Liitteenä on ympäristölupahakemuksen täydennys (nro 1).

Liitteenä on ympäristölupahakemuksen täydennys (nro 2)

Liitteenä on luettelo vastaanotettavista jätteistä.

Liitteenä on sijaintikartta Veitsiluodon tehdasalueella.

Liitteenä on toimintojen asemapiirros Veitsiluodon tehdasalueella.

Liitteenä on laitoksen meluselvitys.

Liitteenä on murskauslaitoksen BAT-tarkastelu.

Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto pyytää hakemuksesta Kemlin kaupungin (kaupunginhallitus) ja Kemlin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen (lupajaosto) lausuntoa. Lausunto tulee antaa 1.12.2023 mennessä.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisesti asiointipalvelun kautta (<https://avi.fi/sahkoiset-lomakkeet>).

Mikäli lausuntoa ei anneta, pyydetään siitä ilmoittamaan Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston kirjaamoon.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat kokonaisuutena sähköisesti osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykö

Päätösehdotus

Lupajaosto, joka toimii Kemlin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena, antaa Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle alla olevan lausunnon ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle annettavaksi Kemlin kaupungin lausuntona asiassa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Lausunto:

Yleistä:

Jätteenkäsittelylaitos, joka hyödyntää ja käsittelee erilaisia jätelajeita kuten mm. kierrätysmetallia ja muuta metallipitoista materiaalia, romuajoneuvoja, käytöstä poistettuja sähkö- ja elektroniikkalaitteita, rakennus-, purku- ja energijätettä, puuta, paperia, pahvia, muovia, lasia, renkaita, akkuja ja paristoja, toteuttaa valtakunnallisia ja varsinkin alueellisia tavoitteita hyödyntää jätteitä materiaalina ja energiana ja on täten kiertotalousmielessä kannatettava.

Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen sijoittuminen Veitsiluotoon olisi logistisesti varsin hyvässä paikassa, sillä se mahdollistaisi jättemateriaalin kuljetuksen hyödynnettäväksi maanteitse sekä tarvittaessa jopa rautateitse ja merikuljetuksina, joista kaksi viimeksi mainittua kuljetusmuotoa mahdollistavat suurten massamäärien kuljettamisen varsin pienillä kasvihuonekaasupäästöillä kuljetettua massayksikköä kohti.

Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen sijoittumisella Veitsiluotoon voitaisiin saavuttaa alueella jo toimivien jätteen käsittelijöiden välillä synergiahyötyjä.

Melun mittaukset:

Kierrätyslaitoksen toiminnan merkittävin ympäristövaikutus on melu, joka aiheutuu pääosin murskauksesta, materiaalin lajittelusta, koneiden ja laitteiden käyntiäänistä ja liikenteestä.

Hakemusasiakirjoissa olevan Promethor Oy:n tekemän meluselvityksen mukaan laskennallisen mallinnuksen tulosten perusteella Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen toiminnasta aiheutuvan melun päiväajan keskiäänitaso ei ylitä asuinrakennuksilla 55 desibeliä eikä lomarakennuksilla 45 desibeliä. Vastaavasti yöajan keskiäänitaso tai yöajan toimintatunnin keskiäänitaso ei mallinnuksen mukaan ylitä asuinrakennuksilla 50 desibeliä eikä lomarakennuksilla 40 desibeliä.

Promethor Oy:n meluselvityksen mukaan laskennallisen mallinnuksen tulosten perusteella Veitsiluodon tehdasalueella sijaitsevan sahan, voimalaitoksen ja Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen päiväajan ja yöajan keskiäänitaso yhteismelun osalta jäisi Rytikarin alueella alle 50 dB(A).

Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen käynnistyttyä tulee nykyinen äänimaisema muuttumaan pysyvästi Ajoksen, Rytikarin ja Paavonkarin asunto-alueilla siitä mitä se on nyt.

Vaikka melun mallinnukset antavat varsin luotettavia tuloksia melun leviämisestä ja melutasoista, ovat ne joka tapauksessa vain suuntaa antavia, eikä niillä voida varmuudella päätellä ylittyvätkö valtioneuvoston melun ohjearvot.

Edellä mainitun johdosta ympäristölupapäätöksessä toiminnanharjoittaja (Kuusakoski Oy) tulisi määrätä mittaamaan melutasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa viimeistään vuoden kuluttua toiminnan aloittamisesta.

Melumittaus tulisi teettää ulkopuolisella, riippumattomalla, asiantuntijalla.

Melun mittaussuunnitelman hyväksymisen voisi ympäristöluvassa antaa laitoksen vastuuvälvojen toimivalle Lapin ELY-keskukselle.

Raportti melumittauksista tulee toimittaa Lapin ELY-keskukselle ja Kemlin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle raportin valmistuttua.

Toiminnanharjoittajalle määrätty melumittaukset tulisi toistaa määrävuosin esim. 2 tai 3 vuoden välein ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä, tulisiko sen käyttää ympäristönsuojelulain 63 §:n mukaisia valtuuksia ja määrätä Veitsiluodon tehdasalueen olevat kaikki toiminnanharjoittajat (saha, voimalaitos, jätteenkäsittelylaitos) yhdessä mittaamaan toimintojensa meluvaikutusta (yhteistarkkailu) lähimmissä häiriintyvissä kohteissa sen jälkeen kun jätteenkäsittelylaitos on aloittanut toimintansa.

Jos päädytään melun yhteistarkkailun toteuttamiseen, tulisi sen uusimisen tarve määrävuosin, esim. 2 tai 3 vuoden välein, ratkaista saatujen tulosten perusteella myöhemmin, joko PSAVI:in tai Lapin ELY-keskuksen toimesta.

Melumittauksen tulokset tulisi julkaista alueen asukkaiden ja muiden asianosaisten saatavilla olevaan tietoverkkoon.

Murskaimen pölypäästöjen mittaus:

Kierrätyslaitoksen toiminnassa jätejakeiden murskaus, varastointi ja käsittely aiheuttavat suurimmat pölypäästöt ympäristöön.

Murskaimen pölypäästöt ilmaan tulisi määrätä mitattavaksi määrävuosin esim. 2 tai 3 vuoden välein ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Murskaimen päästömittauksen osalta on huomioitava, että pölypäästön laatu on riippuvainen siitä, millaista jätemateriaalia kulloinkin murskataan. Päästömittaus tulisi toteuttaa siten, että se vastaa mahdollisimman hyvin

murskaimen normaalia toimintatilannetta. Murskaimen pölymittaus tulisi toteuttaa myös siten että saadaan tieto murskaimen pölypäästöistä eri jättemateriaaleja murskattaessa.

Murskaimen pölypäästöistä tulisi määrittää vähintään hiukkasten kokonaispäästö ja hiukkasista niiden sisältämät keskeisimmät raskasmetallipitoisuudet (esim. Hg, Pb, Zn, Cd, As, Co, Cr, Ni, Mn, Sb, Se, Ti, V ja Cu).

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä, tulisiko murskaimen pölypäästöistä määrittää myös bromatut palonestoaineet, dioksiinien kaltaiset PCB-yhdisteet sekä esim. polyklooratut dibentsodioksiidit ja furaanit (PCDD/F-yhdisteet).

Hakemuksen mukaan merkittävä haitta-aine Kuusakoski Oy:n muilla murskauslaitoksilla tehtyjen päästöinventaarioiden perusteella ovat haihtuvat orgaaniset yhdisteet (TVOC), joiden päästömittaus tulisi ympäristöluvassa määrätä tehtäväksi määrävuosin, esim. 2 tai 3 vuoden välein, ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Murskaimen pölypäästömittaus tulisi teettää ulkopuolisella, riippumattomalla, asiantuntijalla.

Murskaimen pölypäästöjen mittaussuunnitelman hyväksymisen voisi ympäristöluvassa antaa laitoksen vastuuvälvojana toimivalle Lapin ELY-keskukselle.

Ilmanlaadun hiukkasmittaukset:

Koska jätteenkäsittelylaitos on uusi ja sen toiminnoista aiheutuvan pölyn leviämisestä ympäristöön suhteessa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ei ole kokemusperäistä ja mitattua tietoa, on luonnollista että laitoksen toiminnasta ei saa aiheutua ilmanlaatuasetuksessa (Vna 79/2017) määriteltyjen ilmanlaadun ohje- ja raja-arvojen ylittymistä.

Edellä mainitun varmistamiseksi ympäristölupapäätöksessä toiminnanharjoittaja tulisi määrätä mittaamaan yhdyskuntailman hengitettävien hiukkasten (PM10) ja pienhiukkasten (PM2.5) pitoisuudet lähimmillä asuinalueilla noin yhden vuoden kuluessa laitoksen toiminnan käynnistymisestä ja tämän jälkeen määrävuosin, esim. 3 tai 5 vuoden välein uudestaan ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Hiukkasista tulisi määrittää vähintään niiden sisältämät keskeisimmät raskasmetallipitoisuudet (esim. Hg, Pb, Zn, Cd, As, Co, Cr, Ni, Mn, Sb, Se, Ti, V ja Cu).

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä tulisiko yhdyskuntailman hiukkasista (PM10 ja PM2.5) määrittää myös bromatut palonestoaineet, dioksiinien kaltaiset PCB-yhdisteet sekä esim. polyklooratut dibentsodioksiidit ja furaanit (PCDD/F-yhdisteet).

Yhdyskuntailman pölypitoisuusmittaus (PM10 ja PM2.5) tulisi teettää ulkopuolisella, riippumattomalla, asiantuntijalla.

Mikäli ilmanlaadun ohje- tai raja-arvot ylittyvät, tulisi luvansaajan toimittaa Lapin ELY-keskukseen suunnitelma pölypäästöjen ja pölypitoisuuksien

alentamiseksi. Yhdyskuntailman pölypitoisuuden (PM10 ja PM 2.5) mittaus tulisi tällöin uusia toimenpiteiden tehokkuuden varmistamiseksi.

Yhdyskuntailman pölymittauksen ja sen mahdollisen uusinnan mittaussuunnitelman hyväksymisen voisi ympäristöluvassa antaa laitoksen vastuuvälvojen toimivalle Lapin ELY-keskukselle.

Päästöjen ja ilmanlaadun mittauksen tulokset tulisi julkaista alueen asukkaiden ja muiden asianosaisten saatavilla olevaan tietoverkkoon.

Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailu:

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä, tulisiko toiminnanharjoittaja määrätä osallistumaan Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja siihen liittyviin bioindikaattoritutkimuksiin, jotka toteutaan määrävuosin.

Viimeinen Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailu tehtiin ajalla 1.1. – 31.12.2021 ja toteutetaan seuraavan kerran ilmanlaatuasetuksen (Vna 79/2017) mukaisesti vuonna 2026, vuoden kestäväenä mittauksena.

Vuoden 2026 Kemin ilmanlaadun mittauksessa tullaan mittaamaan todennäköisesti vain hengitettäviä hiukkasia (PM10), koska vuoden 2021 mittausraportissa Ilmatieteen laitos suositteli keskittymään tämän komponentin mittaamista jatkossa.

Viimeinen bioindikaattoritutkimus tehtiin vuonna 2019 ja sen toteuttamisen tarpeellisuus jatkossa ratkaistaan Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailun toteuttamisen yhteydessä.

Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailun ja bioindikaattoritutkimuksen toteuttamistapa on Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston lupapäätöksellä nro 12/2023 (8.2.2023; dnro PSAVI/6841/2022; lupamääräys 21) ja lupapäätöksellä nro 164/2020 (18.12.2020; PSAVI/7988/2019; lupamääräys nro 58) annettu Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Lapin ELY-keskus koordinoi edellä mainittun ilmanlaadun mittauksen toteuttamista että se toteutuu lainsäädännössä (Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 79/2017) määrättyllä tavalla huomioiden lisäksi sen mitä ympäristöluvissa on Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja siihen liittyvästä bioindikaattoritutkimukseen osallistumisesta toiminnanharjoittajille määrätty.

Huomioiden Kuusakoski Oy toiminta, olisi luontevaa, että Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto velvoittaisi toiminnanharjoittajan osallistumaan Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja siihen liittyviin bioindikaattoritutkimuksiin.

Kemin merialueen yhteistarkkailu:

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta myös siitä, aiheutuuko jätteenkäsittelylaitoksen toiminnasta sellaisia jätevesivaikutuksia Perämereen, että toiminnanharjoittaja tulisi velvoittaa osallistumaan Kemin merialueen yhteistarkkailuun.

Päätös

Lupajaosto hyväksyi päätösesityksen lisäyksellä, että toiminnanharjoittajan tulisi antaa Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle selvitys, kuinka paljon toiminnassa syntyy sellaista jätettä jota ei voida hyötykäyttää, vaan se

joudutaan loppusijoittamaan kaatopaikalle. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.